ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

«Η εποχή μας εμπεριέχει κοσμογονικές αλλαγές» Ο Γιώργος Δουατζής συνομιλεί με τον Απόστολο Θηβαίο

Σύνταξη: Απόστολος Θηβαίος
12 February 2026

Απαγορεύεται από το δίκαιο της Πνευμ. Ιδιοκτησίας η καθ΄οιονδήποτε τρόπο παράνομη χρήση/ιδιοποίηση του παρόντος, με βαρύτατες αστικές και ποινικές κυρώσεις για τον παραβάτη

Ο Λου* μες στα ποιήματα

Με αφορμή τα καινούρια του βιβλία του Γιώργου Δουατζή από τις εκδόσεις Στίξις, "Αυλακιές" και "Το Νόμισμα και άλλες ιστορίες"

Και αν δεν μπορεί η ανθρωπότητα να γίνει όπως θα την ήθελε, μένουν οι "Αυλακιές" από την προσπάθεια του Γιώργου Δουατζή να χαράξει μια διαδρομή ως τα ουσιώδη και ίσως μέχρι την καρδιά του αναγνώστη που σμίγει με αυτό το μικρό βιβλίο. Ένα εγχειρίδιο τρυφερότητας και ανθρωπιάς με την επιμέλεια των εκδόσεων Στίξις. Με το έργο "Ερημιά" του ίδιου του συγγραφέα στο εξώφυλλο η έκδοση της σειράς "Μικρή Στίξις" μιλάει για έναν κόσμο που "τον ζάλισαν τα φώτα της εποχής". Ο Γιώργος Δουατζής ρίχνει το "Νόμισμα". Σε κάθε του πλευρά αντιστοιχεί μια ιστορία από εκείνες που μας αφοπλίζουν. Διηγήματα που φωτίζουν τη ζωή, λέξεις να την μεταφράζουν με ένα μαγικό και ανθρώπινο τρόπο, συνθέτουν τη συλλογή πεζών του καταξιωμένου δημοσιογράφου. Δυο ξεχωριστά βιβλία γεμάτα ποίηση και τρυφερότητα, έκπληξη και αλήθεια, έρχονται για να αλλάξουν την πληκτική και ανώδυνη αφήγηση του καιρού μας που υποκύπτει στη συνήθεια του νεωτερικού για να απομείνει τελικά, γράμμα κενό. Ο Γιώργος Δουατζής προσπαθεί και το καταφέρνει να μας δώσει μαγεμένες, θαυμαστές ή μελαγχολικές ανταποκρίσεις από το τρομερό και ανεξάντλητο γίγνεσθαι της ζωής. Κρατά την επαφή με τη ζωή και με το όνειρο και επεμβαίνει με το ακατάβλητο επιχείρημα του πόνου που είναι το κοινό νόμισμα της ανθρωπιάς μας.

Ο συγγραφέας των "Αυλακιών" και του "Νομίσματος", της συλλογής πεζών από τις εκδόσεις Στίξις απαντάει στις ερωτήσεις του περιοδικού Literature. Τον ευχαριστούμε για αυτό.

Απόστολος Θηβαίος, Φεβρουάριος 2026

Ένας καθρέφτης και στο βάθος η μορφή, ο άλλος και ίσως εγώ ο ίδιος, εκείνος που απευθύνεστε. Είναι τελικά αυτή το πιο εσωτερικό από όλα τα πράγματα;

Πολύ συχνά αυτό το σχεδόν αδύνατο (άκρως εσωτερικό) συμβαίνει κατά τη διάρκεια της γραφής, η συνάντηση με τον εαυτό, αυτόν τον ανεξερεύνητο άλλον. Παρότι μετά τη συγγραφή αισιοδοξώ στη συνάντηση με τους άλλους, διότι διψώ για μοιρασιά, που την θεωρώ πολύτιμη, ιδιαίτερα σε αυτούς τους χαλεπούς καιρούς της ιδιοτέλειας και απομόνωσης.

Λόγος καταιγιστικός, με παύσεις πενιχρές, σχεδόν ανύπαρκτα σημεία στίξεως στην Επιστολή κατ'αγνώστου. Πρόκειται για μια αναγωγή στους ρυθμούς της ζωής εκεί έξω, κάτι περισσότερο από μια λογοτεχνία που τα λέει όλα, έτσι όπως το'θελε ο Μπόρχες;

Πραγματικά δεν γνωρίζω. Τις στιγμές που γράφω δεν έχω ακριβή συνείδηση του τι πραγματικά συμβαίνει. Το μόνο που ξέρω είναι η ανάγκη να ξεκινήσω να γράφω. Πολλές φορές ξαφνιάζομαι κι εγώ διαβάζοντας τα γραφτά μου. Ίσως και να συμβαίνουν όσα λέτε... Αλλά, όπως γνωρίζετε, όταν γράφεις και σκέπτεσαι τον αναγνώστη ή τους άλλους «εκεί έξω», έργο λογοτεχνικό δεν βγαίνει, παρά μόνον ένα ψυχρό τεχνούργημα, πράγμα πασιφανές στον αναγνώστη.

Με εγκαλείς για το βαθιά αυλακωμένο μου πρόσωπο από μυριάδες στίχους και δεν αναλογίστηκες πως χρειαζόμουν άμυνες αφού ο νόμος της ζούγκλας υπήρχε και θα υπάρχει κι εμείς μικρές νιφάδες χιονιού με ζωή διάρκειας αστραπής χαμένοι στα όνειρα μιας ανθρωπότητας που δεν θα γίνει ποτέ όπως την ονειρευτήκαμε γι' αυτό ως αγνός ονειροπόλος δεν μετανιώνω αλλά βλέπεις ταξιδέψαμε χωρίς αποσκευές τα ιμάτια διαμοιράστηκαν βιαίως από τους ισχυρότερους κι αρνείσαι να το δεις αφοσιωμένος στο κυνήγι της βεβαιότητας ενώ εγώ ξέρω ότι είναι υποκειμενική αδύναμη θα αυτοαναιρεθεί με τόσες άλλες που περιμένουν στη σειρά να αναδέψω τη σκιά τους ώσπου να φανερωθούν κι απτόητος συνεχίζω ως άλλος Σίσυφος γιατί μόνη αλήθεια μου είναι να βαδίζω μες στη θολή αβεβαιότητα ψάχνοντας έναν ακόμα στιγμιαίο θησαυρό.

Στις "Αυλακιές" που μας αγγίζουν προσωπικά με την αλήθεια τους, γράφετε. "Δεν υπήρχε έξοδος κινδύνου, λόγω ιδιοτροπίας του μεγάλου αρχιτέκτονα που το σχεδίασε". Τελικά υπάρχει έξοδος κινδύνου από τον ίδιο μας τον εαυτό, μια κάποια λύτρωση από το κυνήγι της βεβαιότητας;

Νομίζω ότι πάντα υπάρχει έξοδος κινδύνου, αρκεί νηφάλια να ψάξουμε και να βρούμε τον προσωπικό μας δρόμο προς αυτήν. Ίσως τη λύτρωση την βρίσκει κάποιος αποδεχόμενος ότι κάθε βεβαιότητα αποτελεί τη μεγάλη παγίδα που απαγορεύει να διευρύνεις τη ματιά σου. Ευτυχώς, έμαθα από νωρίς να ζω δίχως βεβαιότητες, αλλά με βαθιά πίστη σε έναν νέο ανθρωπισμό που θα στηρίζει την αξιοπρέπεια του πολίτη, όσο κι αν αυτό μπορεί να εκληφθεί ως αντίφαση.

Ο Λου, στο συγκλονιστικό του μονόλογο μας υπενθυμίζει τα χρώματα της εποχής. Αριθισμός και ιδιοτέλεια. Και όμως μας αγαπάει βαθιά. Ίσως επειδή ξέρει πόσο πονάμε για τη χαμένη μας αθωότητα;

Ναι μας αγαπάει, αλλά κυρίως μας συμπονάει, διότι αυτός δεν έχει χάσει την αθωότητά του. Όμως, ελπίζω ότι τώρα που με ωριμάζει ο χρόνος θα έβλεπε «τα χρώματα της εποχής» να ξεθωριάζουν οδεύοντας στο λευκό...

Ποίηση και πεζογραφία από τις εκδόσεις Στίξις. Υπάρχει κάποιος σύνδεσμός, κάποιος κρίκος συνδετικός καθώς κινείστε από το ποιητικότερο των "Αυλακιών" στο "Νόμισμα";

Θα μιλούσα όχι απλώς για «κρίκο συνδετικό», αλλά για ένα ενιαίο έργο σε διάρκεια. Όλα μου τα ποιήματα αποτελούν ένα μεγάλο ποίημα, γι' αυτό δεν βάζω ποτέ τελεία στον τελευταίο στίχο. Το ίδιο ισχύει για τους αφορισμούς και την πεζογραφία μου. Ψηφίδες πολύτιμες για μένα, που σίγουρα κάποτε θα αφήσουν ημιτελές το μεγάλο ψηφιδωτό της ζωής και της γραφής μου.

Μιλήστε μας για την Ελένη, την Κούκλα από τη συλλογή διηγημάτων σας. Δυνατές περιγραφές και ίση απόσταση από τη ζωή και το όνειρο. Ένα μαγικό και μαγεμένο αφήγημα. Ήταν τελικά, πάντα ο έρωτας;

Η Ελένη είναι το άλλο πρόσωπο που μας μαγεύει, η ...άυλη ενσάρκωση του παθιασμένα ερωτευμένου. Είναι μια κατασκευή του νου για να καλύψει την ανάγκη για έρωτα, ταύτιση, μοιρασιά, έστω στιγμιαία, έστω απολύτως καταστροφικά. Ναι, πάντα ήταν και είναι ο έρωτας με τον μοναδικό παραλογισμό του, ο οποίος μας επιτρέπει να ενδίδουμε στα πάθη μας. Ίσως γι' αυτό δεν έχει όρια, ηλικία, χρώμα, φύλο και φυλή.

Μια διαφορετική, πρωτότυπη αφηγηματική γωνιά χαρακτηρίζει τα διηγήματα της συλλογής σας. Συνιστά χαρακτηριστικό της γραφής σας σε ένα επίπεδο λογοτεχνικό ή όπως λέει ο Ερνέστο Σαμπάτο, πρόκειται απλά για την ζωή του άλλου, μια ζωή ακριβή, τόσο πολύτιμη για σας;

Όπως προείπα, δεν προσχεδιάζω. Απλώς, έτσι βγήκε η αφηγηματική μου γωνία δίχως σκέψη και σχεδιασμούς. Θα το εκλάβετε ίσως σαν υπερβολή, αλλά συχνά λέω πως δεν γνωρίζω ποιος μου κινεί το χέρι κατά τη διαδικασία της γραφής. Αν η ασυνείδητα ...λοξή ματιά μου τέρπει, αυτό μου δίνει χαρά.

Νέοι τίτλοι, παρουσιάσεις, νέοι συγγραφείς, μεταφράσεις που επιβάλλουν την ανανέωση στην επίκαιρη βιβλιοπαραγωγή. Πώς βλέπετε τον χώρο του βιβλίου, λαμβάνοντας υπόψη την πολυετή παρουσία σας στα ελληνικά γράμματα;

Το βιβλίο παρότι πνευματικό έργο, δεν παύει να είναι προϊόν με εμπορευματική αξία. Οι εκδότες επιδιώκουν το κέρδος για να επιβιώσουν, δεν είναι φιλανθρωπικά ιδρύματα, και αυτό συντείνει στην παραγωγή παραλογοτεχνίας σε βάρος της ποιότητας, και κυρίως, των νέων αναγνωστών. Σήμερα δεν υπάρχουν αξιολογικά κριτήρια όπως στο πρόσφατο παρελθόν, δεν υπάρχουν κριτικοί λογοτεχνίας του ύψους και κύρους των παλαιότερων, οι σελίδες βιβλίου στα μέσα ενημέρωσης φθίνουν έως εξαφανίζονται και οι διαφημίσεις βιβλίου πέρασαν σε ευτελή τικ-τοκ πέραν κάθε ουσίας και εγκυρότητας. Η πληθώρα των εκδόσεων δεν συμβαδίζει με αυτό που λέμε ποιοτικό βιβλίο. Η σημερινή εικόνα μάλλον με θλίβει. Η εποχή μας εμπεριέχει κοσμογονικές αλλαγές. Αναρωτιέμαι αν θα χρειάζονται το βιβλίο οι αυριανοί άνθρωποι...

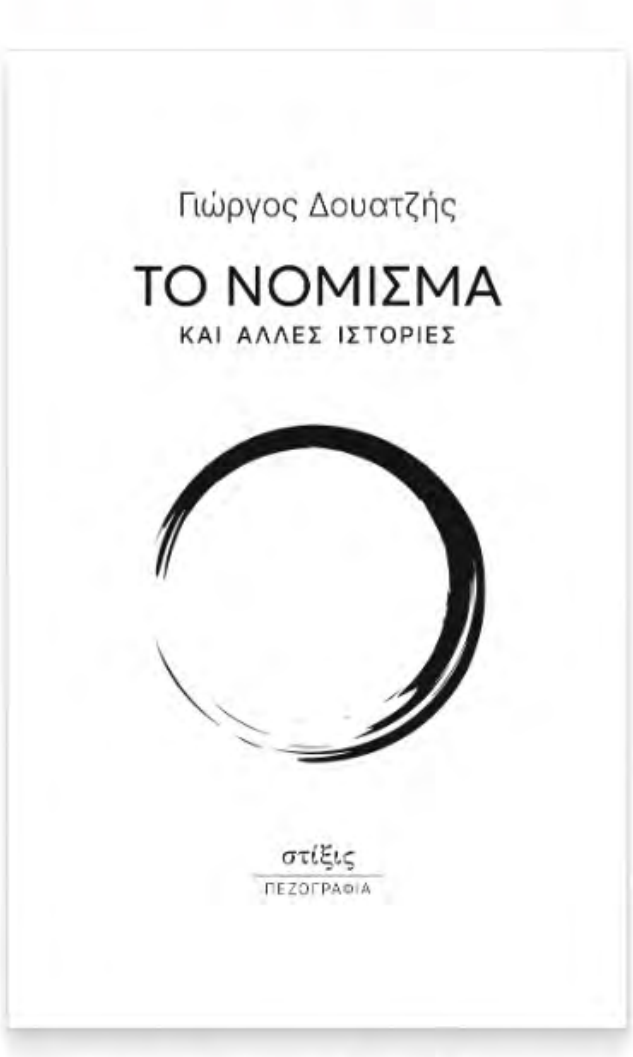

Λένε πως πάντοτε οι συγγραφείς κάτι αγαπούν περισσότερο μες στο έργο τους. Ισχύει και για εσάς ετούτη η παραδοχή;

Μάλλον αγαπώ περισσότερο το βιβλίο μου «Μη φεύγετε κύριε Ευχέτη», τις «Χρονογραφίες» και τον συγκεντρωτικό τόμο ποίησης πενήντα ετών.

Η δύναμη της τέχνης κομματιάζει κάθε προπαγάνδα, γράφει ο Καμύ. Στις μέρες αυτές αυτές περισσεύουν. Μπορούν τα βιβλία, με την ιδιότητα της αυτοκριτικής, η τέχνη στο σύνολό της, κύριε Δουατζή, μπορεί άραγε να μας σώσει;

Τα βιβλία και τα έργα τέχνης, εφόσον πληρούν τους όρους δικαιολογίας της ύπαρξής τους που προσιδιάζουν στην αντίληψή μου, ήτοι αισθητική απόλαυση και όξυνση της κριτικής σκέψης του δέκτη, δεν μπορούν ακριβώς να μας σώσουν, αλλά μπορούν να μας αφυπνίσουν και εξοπλίσουν την άμυνά μας. Στον βαθμό που οξύνεται η σκέψη και πλαταίνουν οι ορίζοντες της πρόσληψής μας, ναι η προπαγάνδα εντοπίζεται ευκολότερα, κομματιάζεται και δικαιώνεται ο αγαπημένος μου Καμύ.

Έχει σημασία το ήθος, υπαινίσσεται ο συγγραφέας. Άποψη που θα πρέπει να έχει διαμορφωθεί από συνδυασμούς φυσικών ταλέντων, συστηματικής μόρφωσης και εμπειριών. Τα διηγήματα του Γιώργου Δουατζή είναι αποτέλεσμα και των τριών συστατικών: ταλέντο, γνώση, εμπειρία. Μας μιλάει απλά, δίχως φλυαρίες, συνομιλεί μαζί μας. Μας οδηγεί αθόρυβα στην κατανόηση του γεγονότος που μεταγράφει στο χαρτί μέσα από τη μαγεία του υπαινιγμού, της αφαίρεσης, της εξομολόγησης, του συμβολισμού. Σταύρος Σταμπόγλης

Τίτλος αφηγήματος στις "Αυλακιές", εκδ. Στίξις